

1. **Klausimas.** Vadovaujantis kokių įstatymu ar įstatymo skyriais/straipsniais nuo 2034.07.01 bus tvarkoma (indeksuojama, ribojama, t.t) pensija pareigūnų, kurie jau išėjo arba išeis į pensiją iki 2024.06.30.

Atsakymas:

Pensijos būtų indeksuojamos pagal Valstybinių pensijų, sportininkų rentų ir kompensacinių įstatymo projekto (toliau – Projektas) 3 straipsnio 4 dalį:

„4. Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos, nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos, valstybinės našlių ir našlaičių pensijos, Respublikos Prezidento sutuoktinio valstybinė pensija, Respublikos Prezidento sutuoktinio našlaičių pensija, paskirtos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį Valstybinių pensijų įstatymą, mokslininkų valstybinės pensijos, paskirtos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį Lietuvos Respublikos mokslininkų valstybinių pensijų laikinąjį įstatymą, teisėjų valstybinės pensijos, paskirtos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymą, **pareigūnų ir karių valstybinės pensijos, paskirtos pagal Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą**, sportininkų rentos, paskirtos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį Sporto įstatymo 25 straipsnį, kompensacinės teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybiniais darbuotojams, paskirtos pagal iki 2016 m. gruodžio 31 d. galiojusį Lietuvos Respublikos teatrų ir koncertinių įstaigų įstatymą, kompensacinės išmokos profesionaliojo scenos meno įstaigų kūrybiniais darbuotojams, paskirtos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį Profesionaliojo scenos meno įstatymo 14 straipsnį, **indeksuojamos mutatis mutandis taikant šio straipsnio 1–3 dalyse nustatytą išmokų indeksavimo tvarką.**“

Pensijos dydis būtų ribojamas pagal:

- Projekto 66 straipsnio 8 dalį, kuri nustato, kad Projekto 47 straipsnio 7 dalis (pensijos ar rentos dydis, taip pat šios pensijos ar rentos ir tam pačiam asmeniui paskirtų valstybinių pensijų ir socialinio draudimo pensijų bendra suma vienam asmeniui negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija ar sportininkų renta, Valstybės duomenų agentūros paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio *bruto* darbo užmokesčio (neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų) 1,1637 dydžio) taikoma ir pareigūnų ir karių valstybinėms pensijoms (kartu su priedu už tarnybą) paskirtoms iki 2034 m. liepos 1 d. pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą;

- Projekto 62 straipsnio 6 dalį (įsigalios 2034 m. liepos 1 d.), kuri nustato kad Projekto 47 straipsnio 7 dalis taikoma mokant pareigūnų ir karių valstybines pensijas (kartu su priedu už tarnybą), paskirtas iki 2034 m. liepos 1 d. pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą.

Pareigūnų ir karių valstybinės pensijos, paskirtos pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą, iki 2034 birželio 30 d. būtų mokamos pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą, nuo 2034 m. liepos 1 d. pagal - Valstybinių pensijų, sportininkų rentų ir kompensacinių įstatymą (VII skyrius „Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, pareigūnų ir karių valstybinių pensijų priedo už tarnybą, paskirtų pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą mokėjimas“; šis skyrius įsigaliojotų 2034 m. liepos 1 d., t. y., kai jau bus netekęs galios Pareigūnų ir karių valstybinių

pensijų įstatymas). Projekto VII skyriuje nustatomos analogiškos šių pensijų mokėjimo taisyklės kokios yra šiuo metu nustatytos Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatyme.

2. **Klausimas.** *Kokiu laikotarpiu (2024.07.01 – 2034.06.30) pareigūnai galės pasirinkti pensijos skyrimo ir apskaičiavimo modelį? Kokiu būdu pareigūnai galės pasirinkti pensijos skyrimo ir apskaičiavimo modelį?*

Atsakymas:

Taip, 10 metų pereinamasis laikotarpis – pareigūnas pereinamojo laikotarpio metu galės rinktis, pagal kurį reguliavimą jam būtų skiriama pareigūnų ir karių valstybinė pensija – ar pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą (tokiomis sąlygomis ir tvarka kaip tai numatyta šiame įstatyme), ar pagal Projektu siūlomą reguliavimą (tokiomis sąlygomis ir tvarka kaip tai numatyta Projekte).

Jei laikotarpiu nuo 2024-07-01 iki 2034-06-30 pareigūnas atitiks sąlygas skirti pensiją ir pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą, ir pagal Valstybinių pensijų, sportininkų rentų ir kompensacinių įstatymą, jis galės rinktis pasirinkti, pagal kurį iš šių įstatymų jam turėtų būti paskirta pensija. Kad pareigūnas galėtų priimti sprendimą, Sodra turėtų paskaičiuoti pensijos dydį pagal abu įstatymus.

3. **Klausimas.** *8 str. 9 dalis. Asmenims, nurodytiems šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1-9 punktuose, kurie gauna socialinio draudimo senatvės, socialinio draudimo negalios (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – netekto darbingumo) pensijas, socialinio draudimo senatvės pensiją asmeniui su negalia (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – socialinio draudimo senatvės pensiją neįgaliajam) (toliau kartu šiame straipsnyje – socialinio draudimo pensijos), pagal šio įstatymo 11 straipsnio 1-5, 7 ir 8 dalių nuostatas apskaičiuota ir apribota pensija už tarnybą mažinama socialinio draudimo pensijos dydžiu. Jeigu apskaičiuotos ir apribotos pensijos už tarnybą dydis yra lygus socialinio draudimo pensijos dydžiui ar mažesnis nei socialinio draudimo pensijos dydis, pensija už tarnybą nemokama.*

2 ir 3 pensijos pakopos fonduose savarankiškai sukauptos lėšos neturėtų būti vertinamos taikant pensijos dydžio ribojimą.

Atsakymas:

Projekto 8 straipsnio 9 dalyje nurodytos socialinio draudimo pensijų rūšys, t. y. socialinio draudimo senatvės, socialinio draudimo negalios (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – netekto darbingumo) pensija, socialinio draudimo senatvės pensija asmeniui su negalia (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – socialinio draudimo senatvės pensija neįgaliajam), kurių dydžiu siūloma mažinti pensiją už tarnybą. Pensijų išmokos, mokamos pagal Pensijų kaupimo įstatymą, ir pensijų išmokos, mokamos pagal Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą, nėra nurodytos, tad jų ir nesiūloma vertinti apskaičiuojant mokėtiną pensijos už tarnybą dydį.

4. **Klausimas.** *11 straipsnio 1 dalis. Pensijos už tarnybą dydis. Kas šią koeficiento reikšmę ($K=0,025$) formulėje nustato? Koks formulės koeficiento ($K=0,025$) nustatymo principas? Ar profesinės sąjungos gali dalyvauti/dalyvauja šio koeficiento nustatymo procese?*

Atsakymas:

$K=0,025$, tai 2,5 proc. Tiek procentų skiriama nuo darbo užmokesčio per santykinus dydžius už kiekvienus tarnybos metus, kuriais gautas darbo užmokestis naudojamas pensijai už tarnybą apskaičiuoti. Dėl būtent tokio procentinio dydžio buvo diskutuota tiek su profesinėmis sąjungomis, tiek su suinteresuotomis institucijomis.

5. **Klausimas.** 47 str. 7 dalis. „<...> Valstybės duomenų agentūros paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio (neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų) 1,1637 dydžio.“

Kodėl pensijai apskaičiuoti individualių įmonių darbo užmokestis neįtraukiamas, o apskaičiuojant pareiginės algos bazinį dydį įtraukiamas? Kadangi LR „Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymas“ įsigalioja anksčiau (nuo 2024-01-01) siūloma apskaičiuojant valstybines pensijas vadovautis tokiu pačiu principu:

3 straipsnis. Pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis

Šio įstatymo 2 straipsnyje nurodytų darbuotojų pareiginei algai (atlyginimams) apskaičiuoti yra taikomas pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis, kuris lygus Valstybės duomenų agentūros paskelbtam 2022 metų vidutiniam mėnesiniam šalies (su individualiomis įmonėmis) darbo užmokesčiui ir yra 1 785,4 euro.

Atsakymas:

Projekto 47 straipsnio 7 dalis nustato mokslininkų valstybinių pensijų, Prezidento sutuoktinio valstybinės pensijos, pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų, nukentėjusių asmenų valstybinių pensijų, sportininkų rentų dydžio ribojimo taisyklę - pensijos ar rentos dydis, taip pat šios pensijos ar rentos ir tam pačiam asmeniui paskirtų valstybinių pensijų ir socialinio draudimo pensijų bendra suma vienam asmeniui negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija ar sportininkų renta, Valstybės duomenų agentūros paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio *bruto* darbo užmokesčio (neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų) 1,1637 dydžio. Projekto 66 straipsnio 8 dalis nustato, kad Projekto 47 straipsnio 7 dalis taikoma ir pareigūnų ir karių valstybinėms pensijoms (kartu su priedu už tarnybą) paskirtoms iki 2034 m. liepos 1 d. pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą; Projekto 62 straipsnio 6 dalis (*įsigalios 2034 m. liepos 1 d.*) – kad Projekto 47 straipsnio 7 dalis taikoma mokant pareigūnų ir karių valstybines pensijas (kartu su priedu už tarnybą), paskirtas iki 2034 m. liepos 1 d. pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą. Šiuo metu analogiška nuostata dėl pensijos dydžio ribojimo yra nustatyta Valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje (Valstybinių pensijų įstatymas pagal siūlymus netektų galios 2024 m. liepos 1 d.; dydžio ribojimo taisyklė nekeičiama – siūloma nuostatą perkelti į Projektą). Jei siūlytume nustatyti, kad pensijos dydžio ribojimui būtų naudojamas užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija ar sportininkų renta, Valstybės duomenų agentūros paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio *bruto* darbo užmokesčio (su individualių įmonių darbo užmokesčio duomenimis), pablogintume esamą situaciją: pvz., 2023 m. III ketvirtį Valstybės duomenų agentūros paskelbtas šalies ūkio vidutinis mėnesinio *bruto* darbo užmokestis su individualių įmonių darbo užmokesčio duomenimis – 2018,2 eur, be individualių įmonių darbo užmokesčio duomenų – 2005,90 eur.

6. **Klausimas.** Siūloma SADM aiškumo dėlei sukurti palyginimo lentelę, kurioje matytusi 3 laikotarpiai (iki 2024.06.30, 2024.07.01 – 2031.06.30, nuo 2034.07.01), eilutės (pensijoje esantys pareigūnai, turintys teisę į pensiją/išeinantis į pensiją pareigūnai, neturintys teisės į pensiją pareigūnai) ir aprašymas koks įstatymas ar įstatymo skyrius/straipsniai yra taikomi pareigūnams šiais laikotarpiais (pvz. ar jau esančių pensijoje pareigūnų pensijoms bus taikomas pensijos dydžio ribojimas laikotarpiais 2024.07.01 – 2031.06.30 ir nuo 2034.07.01).

Atsakymas:

	<i>Iki 2024-06-30</i>	<i>2024-07-01-2034-06-30</i>	<i>nuo 2034-07-01</i>
	<i>Įstatymų nuostatų taikymas</i>		

1. Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų gavėjai, kuriems šios pensijos paskirtos iki 2024-06-30		Pensijų mokėjimo reguliavimas nustatytas Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatyme (jis nėra keičiamas). Nuo 2024-07-01 įsigaliojusių "pensijų grindys" (minimalioji pensija už tarnybą; Projekto 9 straipsnis), būtų mokamos pensijos už tarnybą priemokos (Projekto 10 straipsnis). Nuo 2024-07-01 netekus galios Valstybinių pensijų įstatymui, būtų taikoma Projekto 66 straipsnio 8 dalis, kuri nustato, pareigūnų ir karių valstybinės pensijos dydžio (kartu su priedu už tarnybą) ar šios pensijos kartu su socialinio draudimo pensijos dydžio ribojimo taisyklę (analogiška nuostata, kokia yra ir šiuo metu taikoma mokant pareigūnų ir karių valstybines pensijas). Nuo 2025 m. pareigūnų ir karių valstybinės pensijos būtų indeksuojamos tokiu pačiu indeksu kaip ir socialinio draudimo bazinė pensija (Projekto 3 straipsnis 1-4 dalys).	Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymas netenka galios, visos su mokėjimu susijusios nuostatos (analogiškos šiuo metu nustatytoms) įsigalioja Valstybinių pensijų, sportininkų rentų ir kompensacinių išmokų įstatyme – VII skyrius „Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, pareigūnų ir karių valstybinių pensijų priedo už tarnybą, paskirtų pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą mokėjimas“. Mokėjimo sąlygos nekeičiamos. Toliau taikomas Projekto 9 ir 10 straipsniai, pensijos dydžio ribojimas.

2. Tarnaujantys pareigūnai, kurie turi įgiję reikiamą tarnybos laiką pensijai skirti		Galės rinktis, pagal kurį reguliavimą būtų skiriama pareigūnų ir karių valstybinė pensija – ar pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą (tokiomis sąlygomis ir tvarka kaip tai numatyta šiame įstatyme), ar pagal Projektu siūlomą reguliavimą (tokiomis sąlygomis ir tvarka kaip tai numatyta šiame projekte). Pensijos mokėjimo sąlygos – atsižvelgiant į tai, pagal kurį reguliavimą buvo paskirta pareigūnų ir karių valstybinė pensija: jei pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą – ž. r. lentelės 1 eilutę (2024-07-01-2034-06-30; nuo 2034-07-01), jei pagal Projektą – taikomos Projekto nuostatos.	Naujos Pareigūnų ir karių valstybinės pensijos būtų skiriamos pagal Projektą.
3. Tarnaujantys pareigūnai, kurie reikiamą tarnybos laiką pensijai skirti pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą, įgis laikotarpį 2024-07-01-2034-06-30	<i>Niekas nesikeičia, naujas reguliavimas dar neįsigaliojęs</i>		
Tarnaujantys pareigūnai, kurie reikiamą tarnybos stažą pensijai įgis 2034-07-01 ir vėliau			Pareigūnų ir karių valstybinės pensijos būtų skiriamos ir mokamos pagal Projektą.

7. **Klausimas.** *Esu VSAT VPR vyresnioji specialistė (koordinuoju rinktinės bendruomenės pareigūnų veiklą ir dirbu bendruomenėse, vykdom prevenciją ir viešinim VSAT veiklą), esu vidaus tarnybos kapitonė, stažas 22,5 m. iš jų 15 m. VSAT, kiti VPGT 112. Turėjau 1 kvalifikacinę kategoriją, kuri integruota į koeficientą ištirpo, tad dabar koeficientas po pakėlimo bus 9,5. Nežinau ar turi reikšmės, bet esu tarnavusi KAPS beveik 7 m., turiu profesionalios karo tarnybos pažymėjimą. Gal apie metus dar dirbusi civilinį darbą.*

Kaip suprantu pereinamasis laikotarpis, tai pensiją jau turiu. Klausimas kokio dydžio pagal seną ir kokio pagal naują tvarką?

Atsakymas:

Taip, pereinamuoju laikotarpiu bus galima rinktis pagal kurį reguliavimą skirtis pareigūnų ir karių valstybinę pensiją. Atsižvelgiant į klausime pateiktus tarnybos stažo duomenis, teisę į pareigūnų ir karių valstybinę pensiją pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą turėsite, jei atitiksime kitas šio įstatymo nustatytas sąlygas skirti ir mokėti šią pensiją.

Dėl klausimo dalies kokio dydžio būtų pensija pagal seną ir kokio pagal naują tvarką, atsakyti skaitine išraiška negalime, nes trūksta darbo užmokesčio duomenų.

Pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą, pareigūnų ir karių valstybinė pensija už tarnybą skaičiuojama iš pareigūno ar kario nurodytų paeiliui išstarnautų 5 tarnybos metų palankiausių nuosekliai einančių 12 mėnesių nustatyto DU vidurkio. Į DU įskaitoma pareiginė alga, priedai už tarnybos Lietuvos valstybei stažą, laipsnį, kvalifikaciją.

Pareigūnams ir kariams, kuriems taikomas Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nustatytas tarnybos laiko reikalavimas pensijai skirti, už pirmus dvidešimt tarnybos metų, įskaitytus į tarnybos laiką pensijai skirti, skiriama po 1 proc. aukščiau nurodyto darbo užmokesčio, už kiekvienus tarnybos metus, įskaitytus į tarnybos laiką pensijai skirti, viršijančius dvidešimt tarnybos metų, tačiau neviršijančius jiems Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nustatyto tarnybos metų skaičiaus, reikalingo pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti, po 1,5 procento aukščiau nurodyto darbo užmokesčio. Už tarnybos metus, įskaitytus į tarnybos laiką pensijai skirti, viršijančius Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nustatytą tarnybos metų skaičių, reikalingą pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti, skiriama po 1 procentą aukščiau nurodyto darbo užmokesčio.

Pokytis pagal siūlomą reguliavimą

<i>Galiojanti nuostata</i>	<i>Siūlymas</i>	<i>Pereinamasis laikotarpis</i>
<i>Pareigūnų ir karių valstybinės pensijos indeksuojamos pagal SVKI</i>	<i>Pareigūnų ir karių valstybines pensijas indeksuoti pagal IK, kuris naudojamos socialinio draudimo bazinei pensijai indeksuoti.</i>	<i>NĖRA.</i> Pradedama taikyti nuo 2025 m. sausio 1 d.

<i>Teisė gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją už tarnybą siejama su nustatytu tarnybos stažu ir tarnybos pabaiga.</i>	<i>Teisę gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją sieti su nustatytu tarnybos stažu ir 55 metų amžiumi, išskyrus šiuos atvejus:</i> <i>1) kai pareigūnai ar kariai atleisti iš tarnybos dėl sveikatos, kai yra žinybinės centrinės medicininės komisijos išvada (netaikomas amžiaus reikalavimas, tarnybos stažo reikalavimas 5 metai);</i><i>2) kai pareigūnai ar kariai neteko 45 procentų ir daugiau dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – 45 procentų ir daugiau darbingumo) tarnybos metu (netaikomas amžiaus reikalavimas, tarnybos stažo reikalavimas 5 metai);</i><i>3) kai pareigūnai ir kariai neteko 45 procentų ir daugiau dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – 45 procentų ir daugiau darbingumo) dėl priežasčių, susijusių su tarnyba (netaikomas amžiaus ir nėra minimalaus tarnybos stažo reikalavimo);</i><i>4) kai pareigūnams ar kariams statutuose ir įstatymuose nustatytas amžius, iki kurio leidžiama pareigūnui ar kariui tarnauti, yra mažesnis nei 55 metai (kai jie sukanka statutuose ir (ar) specialiuosiuose įstatymuose jiems nustatytą amžių, iki kurio leidžiama pareigūnui ar kariui tarnauti)</i>	NĖRA. <i>Pareigūnams ir kariams, kurie skirsis pareigūnų ir karių valstybinės pensijas pagal Įstatymo projektu siūlomą reguliavimą, ši nuostata bus taikoma nuo 2024 m. liepos 1 d.</i>

<i>Pareigūnų ir karių valstybinės pensijos dydis apskaičiuojamas iš 12 palankiausių mėnesių darbo užmokesčio vidurkio: 1 proc. už 1-20 tarnybos metus, 1,5 proc. už 21-25 m., 1 proc. už 26 ir daugiau m.</i>	<i>Pareigūnų ir karių valstybinės pensijos dydis apskaičiuojamas iš paskutinių 15 metų tarnybos metų darbo užmokesčio vidurkio pagal naują formulę.</i>	NĖRA. Pareigūnams ir kariams, kurie skirsis pareigūnų ir karių valstybines pensijas pagal Įstatymo projektu siūlomą reguliavimą, ši nuostata bus taikoma nuo 2024 m. liepos 1 dienos.
<i>Pareigūnų ir karių valstybinė pensija už 5 ir daugiau tarnybos metus (neištarnavus reikiamo metų skaičiaus skirti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją už tarnybą) skiriama asmenims, sukakus išėjimo į atsargą amžių.</i>	<i>Ilginti tarnybos stažo, suteikiančio teisę gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją už tarnybą, trukmę nuo 5 iki 15 metų, išskyrus</i>	YRA. Stažo reikalavimas didinamas palaipsniui per 10 metų.
<i>Pareigūnų ir karių valstybinė pensija apskaičiuojama naudojant pareigūnui ar kariui nustatytą darbo užmokesį, į kurį įskaitoma: pareiginė alga, priedai už tarnybos Lietuvos valstybei stažą, laipsnį (tarnybinį rangą), kvalifikacinę kategoriją (kvalifikacinį rangą).</i>	<i>Pareigūnų ir karių valstybinei pensijai už tarnybą apskaičiuoti naudojamą darbo užmokesį įskaityti visus priedus ir priemokas, tiesiogiai susijusius su tarnybos pareigų vykdymu, apmokėjimą už darbą poilsio ir švenčių dienomis, viršvalandinį darbą, t. y. pensijos dydį skaičiuoti nuo draudžiamųjų pajamų gautų už pareigūno ar kario tarnybą.</i>	NĖRA. Pareigūnams ir kariams, kurie skirsis pareigūnų ir karių valstybines pensijas pagal Įstatymo projektu siūlomą reguliavimą, ši nuostata bus taikoma nuo 2024 m. liepos 1 dienos.

<i>Pareigūnų ir karių valstybinės pensijos dydis ribojamas pagal Valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 3 dalį.</i>	<i>Nustatyti:</i> - <i>pareigūnų ir karių valstybinės pensijos dydžio ribojimą, susiejant jį su pareigūno ar kario darbo užmokesčiu ir įgytu tarnybos stažu;</i> - <i>kad įgijus teisę gauti socialinio draudimo pensiją, pareigūnų ir karių valstybinė pensija už tarnybą mažinama atsižvelgiant socialinio draudimo pensijos dydį.</i>	NĖRA. <i>Pareigūnams ir kariams, kurie skirsis pareigūnų ir karių valstybines pensijas pagal Įstatymo projektu siūlomą reguliavimą, ši nuostata bus taikoma nuo 2024 m. liepos 1 dienos.</i>
<i>Netekto darbingumo pensijos dydis privalomosios karo tarnybos kariams susietas su socialinio draudimo bazine pensija.</i>	<i>Privalomosios karo tarnybos kariams, netekusiems 45 procentų ir daugiau dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – netekusiems 45 procentų ir daugiau darbingumo) tarnybos, mokymų, pratybų ar užduočių vykdymo metu dėl priežasčių, susijusių su tarnyba, mokymais, pratybomis ar užduočių vykdymu, mokama 1 minimaliosios pensijos už tarnybą dydžio pareigūnų ir karių valstybinė pensija už tarnybą.</i>	NĖRA. <i>Pareigūnams ir kariams, kurie skirsis pareigūnų ir karių valstybines pensijas pagal Įstatymo projektu siūlomą reguliavimą, ši nuostata bus taikoma nuo 2024 m. liepos 1 dienos.</i>
	<i>Nustatyti minimaliąją pensiją už tarnybą.</i>	NĖRA. <i>Pradedama taikyti nuo 2024 m. liepos 1 d.</i>

8. Klausimas.

3 pareigūnai pradeda tarnyba būdami iki 20 metų

1 pirmosios grandies atlyginimą gauna 1000 eurų

2 vidurinės grandies atlyginimą gauna 1500 eurų

3 aukštesniosios grandies atlyginimą gauna 2000 eurų

Visi ištarnauja iki 55 metų, t.y daugiau nei po 35 metus,

Kokios pensijos būtų pagal seną statutą su sodros pensija?

Kokios pensijos būtų pagal projektą?

Atsakymas:

Atsižvelgiant į tai, kad iš momentinio laikotarpio darbo užmokesčio negalime prognozuoti, kokia galėtų būti pensija pagal esamą ir siūlomą reguliavimą, todėl pateikiame pavyzdžius, kurie galėtų iliustruoti panašias, kaip ir klausime, pateiktas situacijas.

Eil. Nr.	amžius	pasitraukimo iš tarnybos amžius ir metai	tarnybos stažas pasitraukimo metu	Pensija pagal dabar galiojantį reglamentavimą + priedas, eur	Pensija pagal dabar galiojantį reglamentavimą, eur (be priedo)	Pensija, pagal siūlymus, 2,5 proc., 15m. vidurkis eur 2024 m.	Senatvės pensijos amžius	SD pensija jei po tarnybos nedirbo	SD pensija jei po tarnybos dirbo už VDU	VP prieš gaunant senatvės pensiją, jei nedirbo, eur (+priedas) /pagal dabar galiojantį reguliavimą/	VP prieš gaunant senatvės pensiją, jei dirbo, eur (be priedo) /pagal dabar galiojantį reguliavimą/	VP prieš gaunant senatvės pensiją, pagal siūlymus, eur	Bendros pajamos išėjus į senatvės pensiją, eur (jei nedirbo po tarnybos) /pagal galiojantį reguliavimą	Bendros pajamos išėjus į senatvės pensiją, eur (jei dirbo po tarnybos už VDU) /pagal galiojantį reguliavimą	Bendros pajamos išėjus į senatvės pensiją, pagal siūlymus, eur
1	51	2027	33	1496	1175	1931	2038	1299	1521	1885	1432	2724	2731	2953	2724
2	49	55	2029	35	912	568	861	2040	1063	1328	1177	692	1256	1755	2020
3	51		2027	31	714	393	618	2038	858	1052	932	479	872	1337	1531
															1480

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis apie amžių iki kurio pareigūnas gali tarnauti, manytina, kad:

1 atvejis - aukštesniosios ar aukščiausiosios grandies pareigūnas.

2 atvejis - vidurinės grandies pareigūnas.

3 atvejis - pirminės grandies pareigūnas.

9. **Klausimas.** Mane domintų BD_t dydis už kiekvienus metus nuo 1991 m. ir dabartinis BD_m dydis.

Atsakymas:

Įstatymo projektą siūloma pensijos dydį apskaičiuoti pagal paeiliui einančių paskutinių išdirbtų 15 metų priskaitytą pareigūno ar kario darbo užmokestį (bruto) (toliau – pareigūno ar kario darbo užmokestis). Taip pat Įstatymo projektą siūloma nustatyti, kad naujasis reguliavimas įsigaliotų 2024 m. liepos 1 d. Tad, manytina, kad BD_t dydis, nuo 1991 m. nėra aktualus.

BD_t dydžius iki 2017 m. rasite čia:

[Rodiklių duomenų bazė - Oficialiosios statistikos portalas](#)

BD_t dydžius nuo 2017 m. rasite čia:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/6cda51e0c90711e682539852a4b72dd4?jfwid=16j6tpi2u8> - 4 str.

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/b3fb1911e0cb11e7b4d1bdd5f1a9ff0e> - 4 str

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/c0c478e3ff7811e89b04a534c5aaf5ce> - 4 str

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/bb7c7785232511eab86ff95170e24944> - 4 str

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/0869a022490b11ebb394e1efb98d3e67/asr> - 4 str

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/0c15b1805e4711ecb2fe9975f8a9e52e/asr> - 4 str

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/e4ac9ad16a6d11ed8a47de53ff967b64?jfwid=30qr9ebsn> - 4 str

BD_n dydis – pensijos už tarnybą skyrimo metu Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės socialinių fondų biudžetų rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintas vidutinis šalies darbo užmokestis, taikomas apdraustųjų asmenų valstybinio socialinio draudimo įmokų bazei apskaičiuoti. Tad apskaičiuojant pensiją 2024 m. būtų aktualus šis dydis:

[XIV-2273 Lietuvos Respublikos valstybės socialinių fondų biudžetų 2024 metų rodiklių patvirtinimo įstatymas \(lrs.lt\)](#) – 4 str.

10. Klausimas. *Ar visgi paliekama, kad po pensijų reformos vidaus tarnybos pareigūnų darbo stažo nebelieka, o į pensiją išeinama nuo 55 metų ir tik tada pradedama mokėti VRM pensija?*

Atsakymas:

Įstatymo projektu siūloma nustatyti amžiaus sąlygą skirti valstybinę pensiją už tarnybą, tai reiškia, kad ši pensija būtų skiriama, kai pareigūnai ir kariai ištarnauja nustatytą metų skaičių ir sukanka 55 metus.

SVARBU.

10 metų pereinamasis laikotarpis – pareigūnas ar karys pereinamojo laikotarpio metu galės rinktis, pagal kurį reguliavimą jam būtų skiriama pareigūnų ir karių valstybinė pensija – ar pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą (tokiomis sąlygomis ir tvarka kaip tai numatyta šiame įstatyme), ar pagal Įstatymo projektu siūlomą reguliavimą (tokiomis sąlygomis ir tvarka kaip tai numatyta šiame projekte).

11. Klausimas. *(Pagal naująją pensijų reformą) Jeigu pareigūnas dėl ligos palieka tarnybą (atleidžiamas dėl ligos) ar jam bus mokama "Ligos pensija" iškart, ar jis turės sulaukti pensinio amžiaus (planuojamo 55 m.)?*

Atsakymas:

Ne, neturės sulaukti 55 metų. Pagal Įstatymo projektą, pareigūnams ir kariams, kurie bus pripažinti netinkamais tarnybai arba netekę 45 proc. ir daugiau dalyvumo, skiriant pareigūnų ir karių valstybinę pensijų nebus taikomas amžiaus reikalavimas. Iš esmės, toks pats modelis, koks yra šiuo metu nustatytas Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatyme.

12. Klausimas. *Ar planuojamas pereinamasis laikotarpis? ir koks terminas?*

Atsakymas:

Taip. 10 metų pereinamasis laikotarpis – pareigūnas ar karys pereinamojo laikotarpio metu galės rinktis, pagal kurį reguliavimą jam būtų skiriama pareigūnų ir karių valstybinė pensija – ar pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą (tokiomis sąlygomis ir tvarka kaip tai numatyta

šiam įstatyme), ar pagal Įstatymo projektu siūlomą reguliavimą (tokiomis sąlygomis ir tvarka kaip tai numatyta šiame projekte).

13. Klausimas. Ar būsime oficialiai informuoti, dėl pasikeitimų, kad pareigūnai norintys palikti tarnybą pagal senąjį statutą spėtų išeiti su senojo statuto garantijomis?

Atsakymas:

Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimo sąlygos ir tvarka reguliuojami ne Vidaus tarnybos statutu, bet specialiuoju įstatymu: šiuo metu – Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymu, siūloma nustatyti ir - Valstybinių pensijų, sportininkų rentų ir kompensacinių išmokų įstatymu. Įstatymo projektu kartu siūloma nustatyti, kad nuo 2034 m. liepos 1 d. Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymas netektų galios. Tai reiškia, kad nuo minėtos datos pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą pareigūnų ir karių valstybinės pensijos nebus skiriamos. Tačiau paskirtų mokėjimas bus toliau tęsiamas – šių pensijų mokėjimo nuostatas (tokios, kokios yra šiuo metu nustatytos Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatyme) perkeliant į Valstybinių pensijų, sportininkų rentų ir kompensacinių išmokų įstatymą (Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad šios nuostatos įsigaliotų nuo 2034 m. liepos 1 d.).

14. Klausimas. Ar 2034-ais metais, kai nebegalios dabartinis įstatymas, pavyzdžiui man (jeigu dabar gaūčiau 600€ pareigūno pensiją) bus mažinama pareigūno pensija soc. draudimo pensijos dydžiu? T. y. ar išėjusiems pagal seną modelį liks abi paskaičiuotos pensijos?

Atsakymas:

Taip, valstybinė pensija nebus mažinama socialinio draudimo pensijos dydžiu (toliau bus mokamos abi pensijos)

Projekto VII skyrius įsigaliotų 2034 m. liepos 1d., kai jau nustotų galioti Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymas. Į šį skyrių siūloma perkelti šiuo metu galiojančias pareigūnų ir karių valstybinių pensijų mokėjimo nuostatas (taip siekiama išsaugoti teises asmenų, kuriems buvo paskirtos pensijos pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą – mokėjimas ir po 2034 m. liepos 1 d. būtų tęsiamas tokiomis pačiomis sąlygomis kaip tai numatyta Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatyme).

15. Klausimas. Man pateiktoje 3 skirtingų pareigūnų pensijos paskaičiavimams yra klausimų. 1 eilutėje (aukštesnioji grandis, atlyginimas 2000 Eur) pagal projektą paskaičiuota beveik atlyginimą siekiančia pensija 1931 Eur, o tuomet 2 eilutėje (vidurinioji grandis, atlyginimas 1500 Eur) pensija tik 861 Eur ir 3 eilutėje (pirminė grandis, atlyginimas 1000 Eur) pensija tik 618 Eur.

Atsakymas:

Kaip ir buvo minėta ankstesniame laiške prie lentelės su pensijų dydžių pavyzdžiais, iš momentinio laikotarpio darbo užmokesčio (pvz., kaip, kad Jūs pateikiate klausime „atlyginimas 2000 Eur“, „atlyginimas 1500 Eur“, „atlyginimas 1000 Eur“) negalime prognozuoti, kokia galėtų būti pensija pagal esamą ir siūlomą reguliavimą, todėl pateikėme pavyzdžius, kurie galėtų iliustruoti panašias

situacijas grandžiu prasme, bet ne konkrečiai klausime nurodyto darbo užmokesčio atvejais. Atsižvelgiant į kartu su darbo užmokesčio istorija pateiktus duomenis apie pareigūno amžių iki kurio jis gali tarnauti, darėm prielaidą, kad 1 atvejis priskirtinas aukštesniosios ir aukščiausios grandies pareigūnui.